

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

LƯƠNG TRUNG SƠN

**GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT LÚA
CHẤT LƯỢNG CAO J02 THEO HƯỚNG BỀN VỮNG
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN THANH SƠN, TỈNH PHÚ THỌ**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
KINH TẾ NÔNG NGHIỆP**

THÁI NGUYÊN, NĂM 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

LƯƠNG TRUNG SƠN

**GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT LÚA
CHẤT LƯỢNG CAO J02 THEO HƯỚNG BỀN VỮNG
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN THANH SƠN, TỈNH PHÚ THỌ**

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 8620115

LUẬN VĂN THẠC SĨ

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN VĂN TÂM

THÁI NGUYÊN, 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn ***“Giải pháp phát triển sản xuất lúa chất lượng cao J02 theo hướng bền vững trên địa bàn huyện Thanh Sơn, tỉnh Phú Thọ”*** là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi. Luận văn hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ ở một học vị nào. Các thông tin sử dụng trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc, các tài liệu tham khảo được trích dẫn đầy đủ, các thông tin cụ thể theo từng nội dung.

Tác giả luận văn

Lương Trung Sơn

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này ngoài sự cố gắng, sự nỗ lực của bản thân, tôi luôn nhận được sự giúp đỡ tận tình của nhiều cá nhân và tập thể trong và ngoài tỉnh.

Tôi xin bày tỏ lòng cảm ơn sâu sắc đến Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo, Ban chủ nhiệm Khoa Kinh tế & PTNT, Hội đồng thẩm định luận văn, cùng các thầy cô Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ, hướng dẫn, tạo điều kiện về mọi mặt để tôi thực hiện tốt luận văn này. Đặc biệt tôi xin trân trọng cảm ơn Thầy giáo TS. Nguyễn Văn Tâm-Phó trưởng Khoa Kinh tế & PTNT, đã hướng dẫn chỉ bảo tận tình và đóng góp nhiều ý kiến quý báu cho tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ nhiệt tình của UBND huyện Thanh Sơn, Chi cục Thống kê huyện, Phòng Tài nguyên và Môi trường, Phòng Tài chính-kế hoạch, Phòng Lao động và TBXH, Phòng Nông nghiệp & Phát triển nông thôn; Công ty Cổ phần giống vật tư nông nghiệp công nghệ cao Việt Nam và đặc biệt là Trạm khuyến nông nơi tôi đang công tác đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu, viết luận văn tốt nghiệp.

Xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến Đảng ủy, HĐND, UBND và bà con nông dân các xã Sơn Hùng, Võ Miếu, Yên Lương đã giúp tôi trong quá trình thực hiện và thu thập số liệu, nghiên cứu về luận văn.

Cuối cùng tôi xin chân thành cảm ơn gia đình, bạn bè và những người đã chia sẻ, động viên, khích lệ, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu để hoàn thành tốt luận văn của mình.

Một lần nữa! Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ quý báu của các tập thể và cá nhân đã dành cho tôi./.

Tác giả luận văn

Lương Trung Sơn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ	viii
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN	ix
1. Mục tiêu của đề tài	ix
1.1. Mục tiêu chung.....	Error! Bookmark not defined.
2.2 Mục tiêu cụ thể.....	Error! Bookmark not defined.
2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	ix
2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	ix
2.2. Phạm vi nghiên cứu.....	ix
3. Phương pháp nghiên cứu.....	ix
3.3.1. Chọn điểm nghiên cứu	ix
3.3.2. Phương pháp thu thập thông tin	x
3.3.3. Phương pháp và phân tích xử lý số liệu	x
4. Kết luận	xi
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
2.1 Mục tiêu chung.....	2
2.2 Mục tiêu cụ thể.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
3.1. Đối tượng nghiên cứu.....	3
3.2. Phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp mới, ý nghĩa khoa học hoặc thực tiễn	3

4.1. Ý nghĩa khoa học	3
4.2. Ý nghĩa thực tiễn	4
Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI.....	5
1.1. Cơ sở lý luận của vấn đề nghiên cứu	5
1.1.1. Phát triển sản xuất	5
1.1.2. Phát triển bền vững	6
1.1.3. Phát triển sản xuất nông nghiệp	7
1.1.4. Phát triển nông nghiệp bền vững	9
1.1.5. Giống lúa chất lượng cao J02.....	9
1.2. Cơ sở thực tiễn của vấn đề nghiên cứu	12
1.2.1. Tình hình phát triển sản xuất lúa chất lượng cao trên thế giới	12
1.2.2. Tình hình phát triển sản xuất lúa chất lượng cao ở Việt Nam	15
1.2.3. Tình hình phát triển sản xuất lúa J02 ở Việt Nam	22
1.2.4. Tình hình phát triển sản xuất lúa J02 ở Phú Thọ	24
1.3. Bài học kinh nghiệm cho huyện huyện Thanh Sơn, tỉnh Phú Thọ	25
Chương 2. ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	27
.....	27
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	27
2.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	27
2.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	29
2.1.3. Đánh giá chung về địa bàn nghiên cứu.....	34
2.2. Nội dung nghiên cứu	35
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	35
2.3.1. Chọn điểm nghiên cứu	35
2.3.2. Phương pháp thu thập thông tin	36
2.3.3. Phương pháp xử lý và phân tích số liệu	36
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	38
2.4.1. Nhóm chỉ tiêu về phát triển sản xuất.....	38

2.4.2. Nhóm chỉ tiêu về kết quả, hiệu quả kinh tế.....	38
2.4.3. Các chỉ tiêu về hiệu quả xã hội	39
2.4.4. Các chỉ tiêu về hiệu quả môi trường	39
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	40
3.1. Thực trạng phát triển sản xuất lúa chất lượng cao J02 theo hướng bền vững trên địa bàn huyện Thanh Sơn, tỉnh Phú Thọ	40
3.1.1. Diện tích, năng suất, sản lượng lúa chất lượng cao J02 tại huyện Thanh Sơn, tỉnh Phú Thọ.....	40
3.1.2. Các yếu tố nguồn lực phục vụ sản xuất lúa chất lượng cao J02 trên địa bàn huyện Thanh Sơn, tỉnh Phú Thọ.....	43
3.1.3. Tình hình thâm canh sản xuất lúa chất lượng cao J02	48
3.2. Thực trạng sản xuất lúa J02 của nhóm hộ điều tra	50
3.2.1. Đặc điểm của hộ điều tra	50
3.2.2. Diện tích, năng suất, sản lượng lúa chất lượng cao J02 của các hộ điều tra	52
3.2.3. Kỹ thuật thu hoạch và bảo quản lúa J02 của các hộ điều tra	53
3.2.4. Chi phí sản xuất lúa J02 của các hộ điều tra	56
3.2.5. Hiệu quả sản xuất lúa chất lượng cao J02 của các hộ điều tra.....	56
3.2.6. Thị trường và kênh tiêu thụ sản phẩm lúa chất lượng cao J02	59
3.2.7. Đánh giá thực trạng phát triển sản xuất lúa J02 theo hướng bền vững trên địa bàn huyện Thanh Sơn, tỉnh Phú Thọ	60
3.2.8. Các yếu tố ảnh hưởng đến kết quả sản xuất lúa chất lượng cao J02	62
3.2.9. Phân tích điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội, thách thức đối với hoạt động phát triển sản xuất lúa chất lượng cao J02 trên địa bàn huyện Thanh Sơn.....	66
3.3. Giải pháp phát triển sản xuất lúa chất lượng cao J02 trên địa bàn huyện Thanh Sơn	68
3.3.1. Quan điểm, định hướng và mục tiêu phát triển lúa chất lượng cao J02 trên địa bàn huyện Thanh Sơn.....	68

3.3.2. Các giải pháp phát triển sản xuất lúa chất lượng cao J02 theo hướng bền vững trên địa bàn huyện Thanh Sơn	69
Chương 4. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	73
4.1. Kết luận	73
4.2. Khuyến nghị	Error! Bookmark not defined.
TÀI LIỆU THAM KHẢO	77
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Tình hình đất đai của huyện Thanh Sơn giai đoạn 2016 - 2018	28
Bảng 3.1. Diện tích lúa chất lượng cao J02 tại huyện Thanh Sơn giai đoạn 2016-2019	40
Bảng 3.2. Diện tích, năng suất và sản lượng lúa chất lượng cao J02 trên địa bàn huyện Thanh Sơn giai đoạn 2016 - 2019	42
Bảng 3.3. Tình hình lao động sản xuất nông nghiệp tại huyện Thanh Sơn	42
Bảng 3.4. Tình hình sử dụng đất sản xuất nông nghiệp của huyện Thanh Sơn	45
Bảng 3.5. Tỷ lệ diện tích cây lúa được cơ giới hóa	46
Bảng 3.6. Tình hình cơ bản của chủ hộ.....	50
Bảng 3.7. Tình hình lao động và nhân khẩu của hộ điều tra	51
Bảng 3.8. Diện tích, năng suất, sản lượng lúa chất lượng cao J02 của các hộ điều tra	52
Bảng 3.9. Chi phí cho sản xuất lúa chất lượng cao của các nhóm hộ điều tra tính trung bình cho 1 sào.....	56
Bảng 3.10. Hiệu quả kinh tế sản xuất lúa J02 của các hộ điều tra.....	57
Bảng 3.11. So sánh hiệu quả kinh tế sản xuất lúa J02 và giống lúa Thiên ưu 8 trên 1 sào	58
Bảng 3.12. Ảnh hưởng của nguồn lực đến phát triển sản xuất lúa J02 trên địa bàn huyện Thanh Sơn	63
Bảng 3.13. Điều kiện tự nhiên khí hậu năm 2018	64
Bảng 3.14. Ảnh hưởng của yếu tố kinh tế - xã hội đến phát triển sản xuất lúa J02 trên địa bàn huyện Thanh Sơn.....	66
Bảng 3.15. Kết quả phân tích SWOT trong sản xuất lúa J02	67

DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1. Diện tích năng suất, sản lượng lúa J02 của huyện Thanh Sơn... 42
Biểu đồ 3.2. Tình hình lao động trong sản xuất nông nghiệp tại Thanh Sơn . 44
Sơ đồ 3.3. Sơ đồ thu hoạch và bảo quản lúa của các hộ điều tra 54
Sơ đồ 3.4. Kênh tiêu thụ sản phẩm lúa gạo, lúa tươi 59